

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

ПРОЕКТ

від _____ 2017. №

м. Ужгород

Про Програму охорони навколишнього природного середовища міста Ужгород на 2018-2022 роки

Відповідно до пункту 22 частини 1 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про благоустрій населених пунктів» та рішення XIII сесії міської ради VII скликання 30 травня 2017 року № 655 «Про затвердження Порядку розроблення міських цільових програм, моніторингу та звітності про їх виконання», постанови КМ України «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17.09.1996 року №1147 зі змінами та доповненнями, виконком міської ради **ВИРШИВ:**

1. Погодити Програму охорони навколишнього природного середовища міста Ужгород на 2018-2022 роки з подальшим внесенням на розгляд сесії міської ради (додається).

2. Контроль за виконанням рішення покласти на заступника міського голови Гомоная В.В.

Міський голова

Б. Андріїв

ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного середовища міста Ужгород на
2018-2022 роки

1. Паспорт Програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради, комунальні підприємства міста Ужгород
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про розроблення програми	
3.	Розробник програми	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
4.	Співрозробники програми	-----
5.	Відповідальні виконавці програми	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
6.	Головний розпорядник коштів	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
7.	Учасники програми	Комунальні підприємства міста, суб'єкти підприємницької діяльності, що залучені до утримання міста
8.	Термін реалізації програми	2018-2022 роки
8.1.	Етапи виконання програми	I етап-2018-2020 роки, II етап-2021 -2022 роки
9.	Перелік бюджетів, які беруть участь у виконання програми	Міський бюджет
10.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми згідно з додатком 1	*

2. Загальні положення

2.1. Обґрунтування необхідності розробки Програми

З початку розвитку цивілізації люди пристосовували природу до своїх потреб і створювали необхідний „життєвий простір”. У своїх діях щодо природи людина керується антропоцентричним принципом, тобто підкорення людині усього, що є у природі для задоволення зростаючих потреб за рахунок природного ресурсного потенціалу.

Виснаження природних ресурсів, забруднення компонентів довкілля, загроза руйнування і знищення природних екосистем обумовили нову форму взаємодії суспільства і природи, яка має назву «охорона навколишнього природного середовища».

Руйнування біосфери наближається до критичної межі. Ще у 30-40-х роках століття біосфера була середовищем життєдіяльності людини, але вже у 70-х роках вона стала “навколишнім середовищем”. За сучасних форм виробничо-господарської діяльності для збереження природного середовища і забезпечення екологічної безпеки необхідно витратити значні кошти. Більшість розвинутих країн витрачає на охорону навколишнього природного середовища, підтримання і стабілізацію екологічної ситуації 2-3 % валового національного продукту, а для її покращання необхідно витратити як мінімум 5 %. В Україні цей показник не перевищує 0,3 %.

Вичерпання природних ресурсів, недостатня кількість питної води, забруднення повітря, поверхневих і підземних вод, ґрунтів, зниження біотичного різноманіття є основними обмежуючими факторами сталого соціально-економічного розвитку і безпеки життєдіяльності людей.

На території міста Ужгород розміщено декілька об'єктів виробничо-господарської діяльності, негативний вплив яких в незначній мірі погіршує стан довкілля і умови життєдіяльності населення. Виробничо-господарська діяльність повинна базуватись на принципах:

- екологічно чистого виробництва, яке характеризується відсутністю або незначним впливом на навколишнє природне середовище;
- впровадження технологій, які забезпечують економію енергетичних і матеріальних ресурсів, утилізацію і повторне (циклічне) використання відходів;
- систематичного контролю за станом і якістю навколишнього природного середовища.

Екологічна політика міста Ужгород формується, виходячи із закріплених у Конституції України та Законах України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», прав людини на екологічно безпечне для життя і здоров'я навколишнє природне середовище.

Пріоритетами екологічної політики є:

- обов'язкове врахування екологічних вимог і обмежень (екологічний

імператив) при прийнятті рішень щодо розвитку видів виробничо-господарської діяльності та забудови території;

- проведення екологічного аудиту, розроблення екологічних паспортів підприємств;

- зменшення викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє середовище;

- безпечне для навколишнього середовища та населення поводження з промисловими і побутовими відходами (в т.ч. сортування та вторинна переробка твердих побутових відходів);

- захист території від підтоплення паводковими водами, попередження руйнування берегів рік;

- збереження і відновлення природного середовища;

- формування екологічно безпечних умов для життя і здоров'я людей.

Інструментом реалізації екологічної політики стане Програма охорони

навколишнього природного середовища міста Ужгород на період до 2022 року (далі – Програма). Програма реалізує системний підхід до формування та реалізації екологічної політики, як складової сталого (збалансованого) розвитку з урахуванням характерних для міста соціально-економічних умов та екологічних проблем.

2.2. Основні екологічні проблеми на території міста Ужгород

На основі аналізу стану компонентів навколишнього середовища визначено основні екологічні проблеми:

- забруднення атмосферного повітря стаціонарними і пересувними джерелами;

- забруднення поверхневих і підземних вод;

- забруднення і засмічення навколишнього середовища побутовими відходами;

- збіднення біорізноманіття;

- недостатній рівень екологічної освіти та інформування населення.

2.3. Стратегія вирішення екологічних проблем

Проблема: Забруднення атмосферного повітря викидами транспортних засобів (пересувні джерела).

Ціль: Зниження забруднення атмосферного повітря нижче рівнів ГДК.

Для розв'язання проблеми необхідно забезпечити:

- оснащення автомобілів системами і пристроями (каталітична нейтралізація, системи уловлювання парів пального та ін.) для зниження викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- удосконалення дорожнього покриття;

- розроблення раціональної схеми організації руху транспортних засобів у місті;

- проведення моніторингу стану атмосферного повітря;

- організацію транзиту автотранспорту поза межами міста завдяки

завершення будівництва кільцевої магістральної дороги від Словацького кордону до вул. Минайської.

Проблема: Забруднення атмосфери стаціонарними джерелами (промислові об'єкти).

Ціль: Зниження забруднення атмосферного повітря до рівнів ГДК на межі санітарно-захисної зони.

Для розв'язання проблеми необхідно:

- забезпечити здійснення повітроохоронних заходів на підприємствах-забруднювачах атмосферного повітря.

Проблема: Забруднення поверхневих і підземних вод.

Ціль: Зменшення скидання недостатньо-очищених і неочищених стічних вод.

Для розв'язання проблеми необхідно:

- розширити та реконструювати міські очисні споруди, вирішити питання зменшення накопичення відходів (мулу) на мулових картах шляхом запровадження виробництва біогазу;

- провести реконструкцію (ремонт) існуючих і будівництво нових каналізаційних мереж;

- забезпечити безпечне перевезення фільтрату з полігону ТПВ на міські очисні споруди;

- розмежування дощового колектора та господарсько-фекальної каналізації на території міста, будівництво нових КНС.

Проблема: Забруднення і засмічення навколишнього середовища побутовими відходами.

Ціль: Припинення несанкціонованого розміщення побутових відходів у навколишньому середовищі, забезпечення сортування (роздільного збирання) і переробки побутових відходів.

Для розв'язання проблеми необхідно:

- розробити Схему санітарного очищення міста;

- впровадити роздільне збирання побутових відходів;

- забезпечити необхідну кількість контейнерних площадок і контейнерів;

- побудувати сміттєпереробний (сміттєсортувальний) завод.

Проблема: Збіднення біорізноманіття.

Ціль: Збереження наявних зелених насаджень. Розробити та втілити проекти озеленення міста.

Для розв'язання проблеми необхідно:

- забезпечити збереження та догляд за існуючими зеленими насадженнями;

- створити нові зелені зони (парки, сквери та ін.), передбачити у генеральному плані м. Ужгорода збереження і розширення зелених зон;

- провести реконструкцію парків культури і відпочинку «Боздоський» та «Підзамковий», комплексний благоустрій скверів по вул. Гойди, Довженка, пл. Ш. Петефі, пл. Жупанатській, на розі вул. Грушевського–Заньковецької та Грушевського–8-го Березня.

Проблема: Утримання прибережно-захисної смуги р. Уж.

Ціль: Покращення гідрологічного режиму річки Уж під час осінніх та

весняних повеней.

Для розв'язання проблеми необхідно:

- забезпечити виконання робіт з видалення порослевих дерев, чагарників та небажаної рослинності;

- провести розчищення русла р. Уж від напливів.

Проблема: Недостатній рівень екологічної освіти та інформування населення.

Ціль: Формування екологічної свідомості керівників підприємств і жителів міста, підвищення рівня їх обізнаності з питань охорони навколишнього середовища та екологічної безпеки.

Для розв'язання проблеми необхідно:

- залучати населення міста до проведення суботників з прибирання міста та висадження зелених насаджень;

- впровадити систему інформування населення щодо охорони навколишнього середовища і проблем екологічної безпеки через теле- і радіопроекти, спеціальні випуски у газетах;

- забезпечити демонстрацію у навчальних закладах міста фільмів на екологічну тематику: «День Землі», «День довкілля» та ін.;

- сформувати банк ілюстративних та інформаційних матеріалів з питань екологічних проблем та їх вирішення на території міста Ужгород;

- забезпечити викладання у школах дисциплін з питань охорони навколишнього природного середовища та енергозбереження.

3. Нормативно-правова база розроблення Програми

Програма розроблена з урахуванням вимог Конституції України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону атмосферного повітря», «Про рослинний світ», «Про охорону земель», «Про відходи», «Про природно-заповідний фонд», Земельного кодексу України, Водного Кодексу України, «Програми поводження з твердими побутовими відходами в Закарпатській області», постанови КМ України «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» від 17.09.1996 року №1147 зі змінами та доповненнями та інших нормативно-правових актів.

4. Мета програми

Зменшення викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє середовище, безпечне поводження з промисловими і побутовими відходами, збереження і відновлення біотичного різноманіття, формування безпечних умов життєдіяльності людей, забезпечення екологічної безпеки, відновлення та створення територій природно-заповідного фонду, визначення охоронних

територій та інше.

Виконання передбачених Програмою природоохоронних заходів можливе лише за умови сприяння їх реалізації з боку органів місцевого самоврядування, керівників підприємств, установ і організацій, громадських організацій та населення міста.

5. Фінансове забезпечення

Фінансування природоохоронних заходів, передбачених Програмою (згідно з додатком), буде здійснюватись за рахунок таких джерел:

- міський фонд
- інші джерела (обласний, державний фонд, інвестиції, гранди).

6. Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть можливість забезпечити:

- зменшення шкідливого впливу побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
- створення умов для очищення міста від забруднення побутовими відходами;
- зменшення викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє середовище;
- безпечне поводження з промисловими і побутовими відходами;
- збереження і відновлення біотичного різноманіття;
- формування безпечних умов життєдіяльності людей;
- забезпечення екологічної безпеки, відновлення та створення територій природно-заповідного фонду, визначення охоронних територій та інше.

7. Контроль за виконанням завдань Програми

Головним розпорядником програми що півроку готує та подає на засідання виконавчого комітету та за підсумками року на розгляд сесії міської ради звіт про стан її виконання наростаючим підсумком.

Збір, узагальнення та аналіз даних про виконання запланованих заходів Програми здійснюється департаментом міського господарства щомісячно.

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, здійснюється у встановленому законом порядку.

Перелік завдань міської цільової програми

Охорони навколишнього природного середовища міста Ужгород на 2018-2022 роки

тис. грн.

Мета, завдання, ТПКВКМБ	Джерела фінансування	Етапи виконання програми														Відповіда льні виконавц і	
		I етап							II етап								
		2018 рік		2019 рік		2020 рік			2021 рік		2022 рік						
		Обсяг видат ків	у т. ч. кошти міського бюджету	Обсяг видат ків	у т. ч. кошти міського бюджету	Обся г вида тків	у т. ч. кошти міського бюджету		Обсяг видат ків	у т. ч. кошти міського бюджету		Обся г вида тків	у т. ч. кошти міського бюджету				
загал ьний фонд	спеціал ьний фонд		загал ьний фонд		спеціал ьний фонд		загал ьний фонд	спеціал ьний фонд		загал ьний фонд	спеціал ьний фо нд						
Всього на виконання програми		2 539,00	0,00	2 539,00	1 156,50	0,00	1 156,50	1 366,60	0,00	1 366,60	1 331,40	0,00	1 331,40	1 663,90	0,00	1 663,90	
<p>Мета: Зменшення викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє середовище, безпечне поводження з промисловими і побутовими відходами, збереження і відновлення біотичного різноманіття, формування безпечних умов життєдіяльності людей, забезпечення екологічної безпеки, відновлення та створення територій природно-заповідного фонду, визначення охоронних територій та інше.</p>																	
Завдання 1. Забезпечення екологічно безпечного збирання ТПВ(суцільна дератизація майданчиків збору ТПВ) (ТПКВКМБ 4019140)	міський бюджет	96,00		96,00	115,00		115,00	138,00		138,00	166,00		166,00	199,00		199,00	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради

Завдання 2. Забезпечення організації території об'єктів природно-заповідного фонду «парк Боздоський» (капітального ремонту мережі зовнішнього освітлення) (ТПКВКМБ 4019150)	міський бюджет	1 550,00			1 550,00													Департамент міського господарства Ужгородської міської ради	
Завдання 3. Забезпечення утримання в належному стані зелених насаджень в межах об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Боздоський» (ТПКВКМБ 4019150)	міський бюджет	200,00		200,00	240,00			240,00	288,00			288,00	346,00			346,00	415,00	415,00	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
Завдання 4. Забезпечення утримання в належному стані зелених насаджень в межах об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Підзамковий» (ТПКВКМБ 4019150)	міський бюджет	100,00		100,00	120,00			120,00	144,00			144,00	172,00			172,00	207,00	207,00	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
Завдання 5. Забезпечення утримання в належному стані об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Боздоський» (ТПКВКМБ 4019150)	міський бюджет	195,00		195,00	253,50			253,50	329,60			329,60	428,40			428,40	556,90	556,90	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
Завдання 6. Забезпечення утримання в належному стані об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Підзамковий» (ТПКВКМБ 4019150)	міський бюджет	100,00		100,00	130,00			130,00	169,00			169,00	219,00			219,00	286,00	286,00	Департамент міського господарства Ужгородської міської ради

Завдання 7. Забезпечення щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму, очищення водовідвідного каналу в межах об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Боздоський (ТПКВКМБ 4019150)	міський бюджет	298,00		298,00	298,00		298,00	298,00		298,00						Департамент міського господарства Ужгородської міської ради
---	----------------	--------	--	--------	--------	--	--------	--------	--	--------	--	--	--	--	--	--

продуктивності															
Середня вартість суцільної дератизації за 1 кв.м.		0,24			0,29			0,35			0,42			0,50	
Показники результативності															
% санітарного оброблення (дератизації) до потреби		100			100			100			100			100	
Завдання 2. Забезпечення організації території об'єктів природно-заповідного фонду «парк Боздоський» капітальний ремонт мережі зовнішнього освітлення) (Департамент міського господарства, ТПКВКМБ 4019150)															
Показники витрат	4019150	1550		1550	0,00		0,00	0,00		0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Кількість об'єктів, яке потребує капітального ремонту		1													
Показники продукту															
Кількість об'єктів на яких планується провести капітальний ремонт.		1													
Показник продуктивності															
Середня вартість проведення капітального ремонту мереж зовнішнього освітлення, тис. грн		1550													
Показники результативності															
питома вага кількості об'єктів, які планується відремонтувати до потреби, %		100													
Завдання 3. Забезпечення утримання в належному стані зелених насаджень в межах об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Боздоський» (Департамент міського господарства, ТПКВКМБ 4019150)															
Показники витрат	4019150	200,00		200,00	240,00		240,00	288,00		288,00	346,00		346,00	415,00	415,00
Кількість дерев, що потрібно зрізати/обрізати, од		220			220			220			220			220	
Показники продукту															
Кількість дерев, що планується		70			70			70			70			70	

% території парку, яка утримується		6			6			6			6			6		
Завдання 6. Забезпечення утримання в належному стані об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Підзамковий» (Департамент міського господарства, ТПКВКМБ 4019150)																
Показники витрат	4019150	100,00		100,00	130,00		130,00	169,00		169,00	219,00		219,00	286,00		286,00
Загальна площа парку, га		4			4			4			4			4		
Показники продукту																
Площа, яку планується утримувати га		1,63			1,63			1,63			1,63			1,63		
Показник продуктивності																
Середня вартість поточного утримання 1 га, т. грн		62,50			79,75			103,68			134,36			175,46		
Показники результативності																
% споживання електроенергії у порівнянні з розрахованою потужністю		41			41			41			41			41		
Завдання 7. Забезпечення щодо відновлення і підтримання сприятливого гідрологічного режиму, очищення водовідвідного каналу в межах об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення «парк Боздоський» (Департамент міського господарства, ТПКВКМБ 4019150)																
Показники витрат	4019150	298,00		298,00	298,00		298,00	298,00		298,00						
Кількість дерев, що потрібно зрізати/обрізати, од		246			246			246								
Показники продукту																
Кількість дерев, що планується зрізати/обрізати, од		104			80			62								
Показник продуктивності																
Середня вартість видалення одного дерева, грн		2865,38			3725,00			4806,45								
Показники результативності																
% дерев, які планується зрізати до загальної кількості		42,28			32,52			25,20								

Необхідні обсяги фінансування Програми на 2018-2022 роки

тис. грн.

Найменування робіт (заходу)	2018 рік			2019 рік			2020 рік			2021 рік			2022 рік			Всього по програмі
	Міський фонд	Інші джерела	Всього	Міський фонд	Інші джерела	Всього	Міський фонд	Інші джерела	Всього	Міський фонд	Інші джерела	Всього	Міський фонд	Інші джерела	Всього	
Показники затрат, тис. грн																
Всього по Програмі	2539	0	2539	1156,5	0	1156,5	1366,6	0	1366,6	1331,4	0	1331,4	1663,9	0	1663,9	8057,4
Збереження об'єктів природно-заповідного фонду																
організація територій природно-заповідного фонду, всього	1550															
парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Боздоський" (капітальний ремонт мережі вуличного освітлення)	1550															
утримання зелених насаджень в межах об'єктів природно-заповідного фонду, всього	300			360			432			518			622			
місцевого значення																
парк Боздоський	200			240			288			346			415			
парк Підзамковий	100			120			144			172			207			
Утримання об'єктів природно-заповідного фонду																
Парк культури та відпочинку Боздоський, всього	195			253,5			329,6			428,4			556,9			
санітарне оброблення та аналогічні послуги	195			253,5			329,6			428,4			556,9			
Парк культури та відпочинку Підзамковий, всього	100			130			169			219			286			
санітарне оброблення та аналогічні послуги	100			130			169			219			286			
Раціональне використання, зберігання відходів виробництва і побутових відходів																
придбання обладнання, всього	96			115			138			166			199			
суцільна дератизація місць загального користування (майданчики збору ТПВ)	96			115			138			166			199			

